

det er nødvendigt at gennemføre det, og at det i Tidens Løb vilde vise sig, at den nuværende Stilling ikke vilde kunne holdes; allerede nu synes det mig betænkeligt at lade det vedblive at gaa med Retsplejen, som det gaar. Hvad jeg taler om, er, som det høje Ting vil have lagt Mærke til, udelukkende den kriminelle Retspleje. Jeg maa tilstaa, at jeg mener, at man i og for sig kunde have ventet med en Reform af den civile Retspleje, men den mindste Del af Bekostningen falder jo paa den civile Retspleje, og det er vist indtil videre umuligt for nogen Minister at fremsætte Lovforslag om en Reform af den kriminelle Retspleje uden at røre ved den civile Retspleje. Jeg husker i alt Fald, at afdøde Nellemann, med hvem jeg flere Gange har talt om, at vi kunde nøjes med en Reform af den kriminelle Retspleje som den, der var mest paatrængende, sagde, at det var umuligt, man skulde gribe Lejligheden til at reformere den civile samtidig. Hvad den civile Retspleje angaar, bemærkede det ærede 1ste kongevalgte Medlem (Goos) meget rigtigt, at med Hensyn til den er der ikke Tale om en saadan Logik som med Hensyn til den kriminelle. Med Hensyn til den kriminelle er det, man efter dette Lovforslag opnaar, sikkert, det er ikke noget, man tænker sig, men det er sikkert, at man opnaar de Fordele, jeg har paa-peget. Med Hensyn til den civile Retspleje kan der være Usikkerhed; det beror noget paa, hvorledes Forholdene udvikler sig, om f. Eks. Skriffligheden atter tager Overhaand, som den har gjort nogle Steder i Tyskland; det beror ganske paa Personlighederne og paa andre Forhold. Hvorvidt Umiddelbarheden efterhaanden vil gøre sig gældende, eller om den vil blive trængt endnu mere tilbage, beror ogsaa paa Forholdene, og jeg mener, at det kan man ogsaa finde sig i. Man kan sige: Med Hensyn til den civile Retspleje gør vi et Forsøg — og jeg tror, det er et vel gennemtænkt og i formel Henseende godt gjort Forsøg, men kun et Forsøg —, hvad den kriminelle Retspleje angaar, er der ikke Tale om et Forsøg, men om en given Ting. Jeg anbefaler derfor Lovforslaget paa bedste Maade.

Harald Jensen: Paa dette sene Tidspunkt skal jeg indskrænke mig til nogle faa Bemærkninger, og jeg kan saa meget bedre gøre det, som jeg i alt væsentligt kan henholde mig til mine Partifællers Afstemninger i det andet Ting og mine Partifællers Udtalelser dér. Jeg vil dog kun sige, at jeg betragter Lovforslaget, som det nu kommer til os, som ganske betydelig forbedret, siden vi sidst havde denne Sag til Behandling i dette Ting. Vi har faaet forskellige Bestemmelser sat ind deri, om hvilke andre ærede Medlemmer for øvrigt allerede tidligere har sagt, at de er absolutte Forbedringer, og jeg behøver derfor ikke at gaa nærmere ind paa dem. Jeg skal kun sige, at paa eet Punkt beklager jeg, at Forslaget er blevet noget forringet, siden det blev fremsat i Folketinget. Bestemmelsen i Lovforslagets § 73 angaaende Nævningers Udnævnelse er efter min Opfattelse, saaledes som det ogsaa er bemærket af det ærede 3die Medlem for 6te Kreds (Johansen), der gjorde en Bemærkning om vor Stilling dertil, blevet forringet, idet Nævningerne ikke udvælges paa den Maade, som vi kunde ønske. Man har efter vor Opfattelse foretaget et Tilbageskridt fra den demokratiske Ordning, som vi foretrækker. Naar vi har bragt dette Offer — og for os er det et Offer —, saa har vi gjort det, fordi vi vidste, at der her i dette høje Ting var Modstand baade mod Nævninger i Almindelighed og navnlig mod Nævninger i den Form, som det var foreslaaet. Vi har da bragt dette Offer for derved muligvis at gøre vort til, at Lovforslaget bliver gennemført i Aar, idet vi betragter det som et saa stort Gode for hele Befolkningen, at det nok er det Offer værd. Vi beholder jo dog tilbage adskillige gode Ting. Foruden det, som fandtes i Loven af 1909, beholder vi dog alligevel tilbage de Bestemmelser, om hvilke alle Medlemmerne her, saavidt jeg forstod med Undtagelse af eet Medlem, har udtalt, at de var Forbedringer, og som angaar Doms-magtens Adskillelse fra Administrationen og Anklageprincippet Gennemførelse.

Jeg skal altsaa, hvad selve Lovforslaget angaar, i det væsentligste indskrænke mig til disse Bemærkninger, da jeg tror,